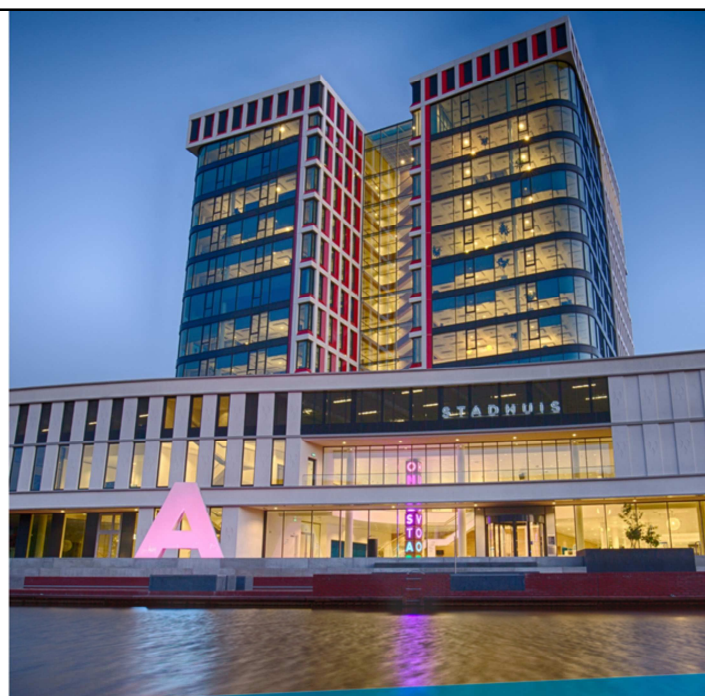

Energietransitie

Concept Duurzame
Energieladder Almelo

7 januari 2020

Eugène van Mierlo

Inhoud presentatie

- Aanleiding
- Context
- Lopende trajecten
- Processtappen
- Inhoud concept Duurzame Energieladder:
 - *Flowchart*
 - *Kansen en belemmeringen*
 - *Analyse van het landschap*
 - *Keuze voor clusteren*
 - *Keuze en randvoorwaarden voor clustergebieden*
 - *Meepakkers*
 - *Kleinschalige duurzame energieopwekking*
 - *Draagvlak en participatie*
- Vervolg gebiedsproces

Aanleiding

Coalitieakkoord en programma Duurzaamheid:

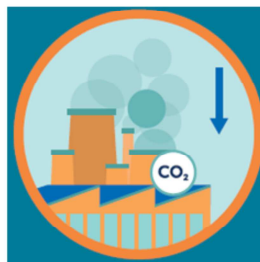
- Energietransitie: Klimaatneutraal in 2050

Doelen nationaal Klimaatakkoord:

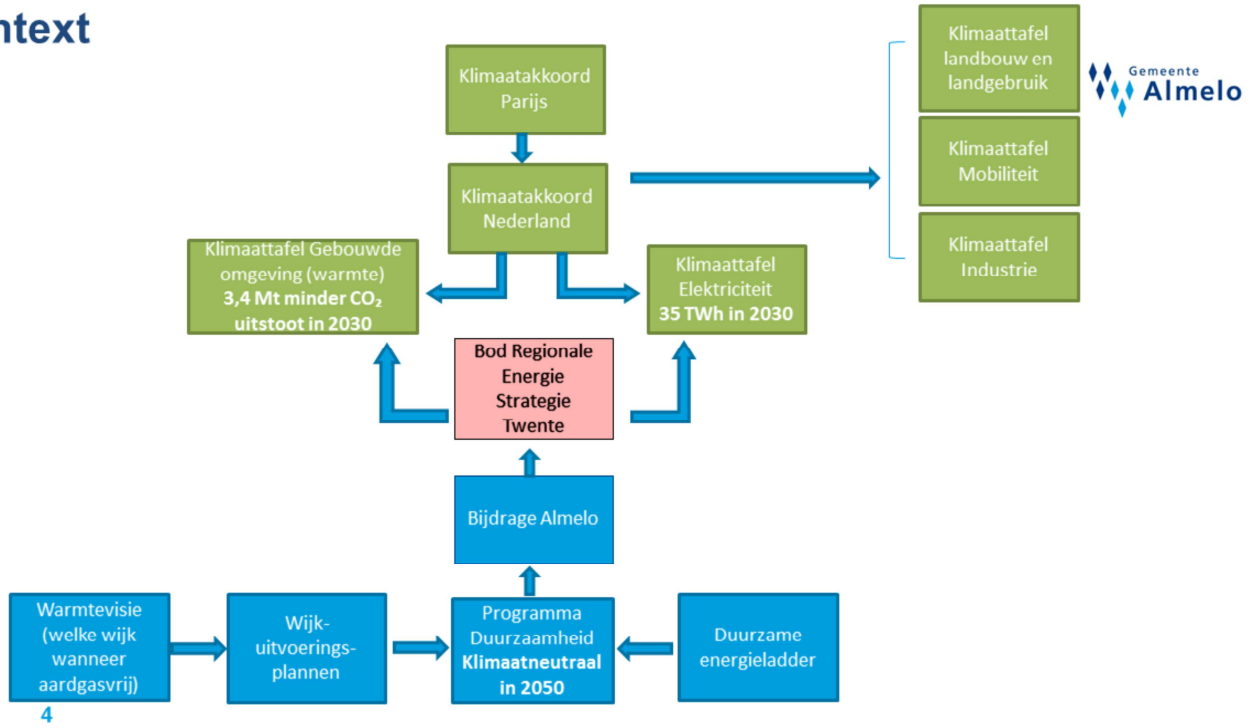
- Terugdringen uitstoot CO₂, 49% t.o.v. 1990, uiterlijk in 2030
- 35 Terawattuur duurzame energieopwekking op land, uiterlijk in 2030

Regierol gemeente

Samenwerking Regionale Energie Strategie

Context

Op deze sheet staat de samenhang tussen de verschillende akkoorden en opgaven.

Lopende trajecten

1. Regionale Energie Strategie - samenwerking regio Twente
2. Duurzame Energieladder - elektriciteit
3. Warmtevisie – warmte
4. Wijkuitvoeringsplannen - nog geen start mee gemaakt

Processtappen

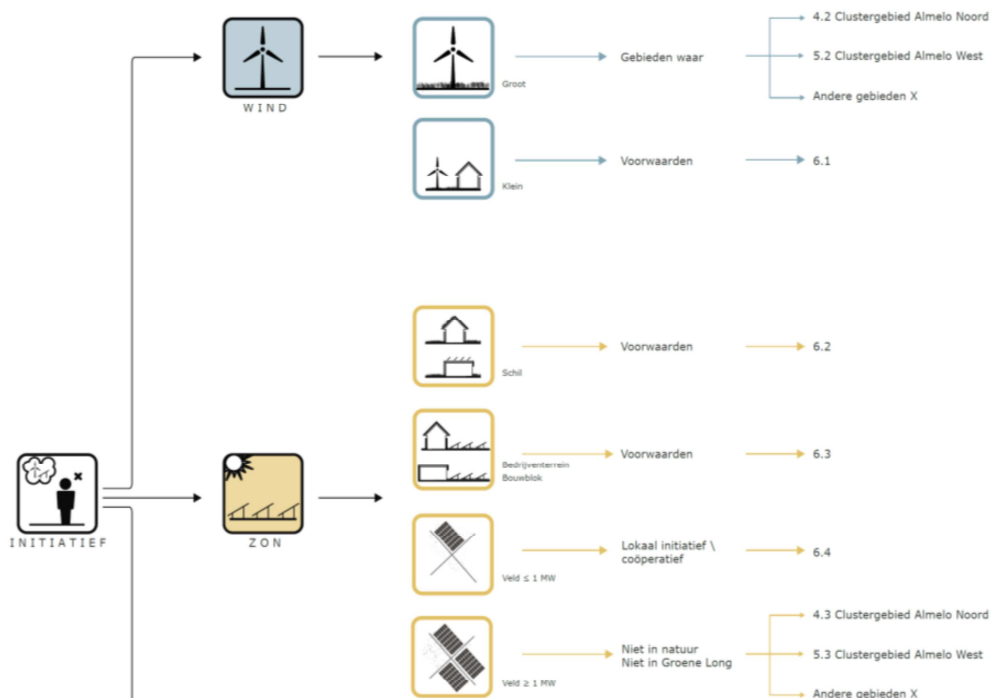

Januari 2019	Kansen- en belemmeringenkaart
Juni 2019	Analyse van het landschap
Augustus 2019	Politiek beraad Vervolgactie: opstellen Duurzame Energieladder en kaders voor de clustergebieden.
Okt. en Nov. 2019	Ateliersessies voor de Duurzame Energieladder
December 2019	Concept Duurzame Energieladder gereed
Januari 2020	Politiek beraad over de concept Duurzame Energieladder, eventuele wijzigingen doorvoeren
<i>Beoogde planning:</i> Februari 2020	<i>Beoogde planning:</i> Besluitvorming definitieve Duurzame Energieladder in college en raad
Vervolg	Daarna: integraal gebiedsproces bij concrete initiatieven

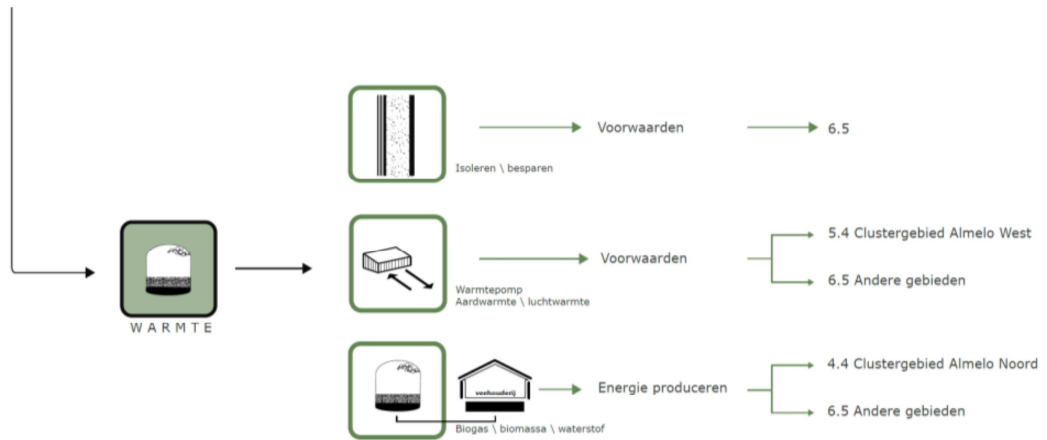
Dit schema geeft een overzicht van de gezette stappen tot nu toe.

Flowchart

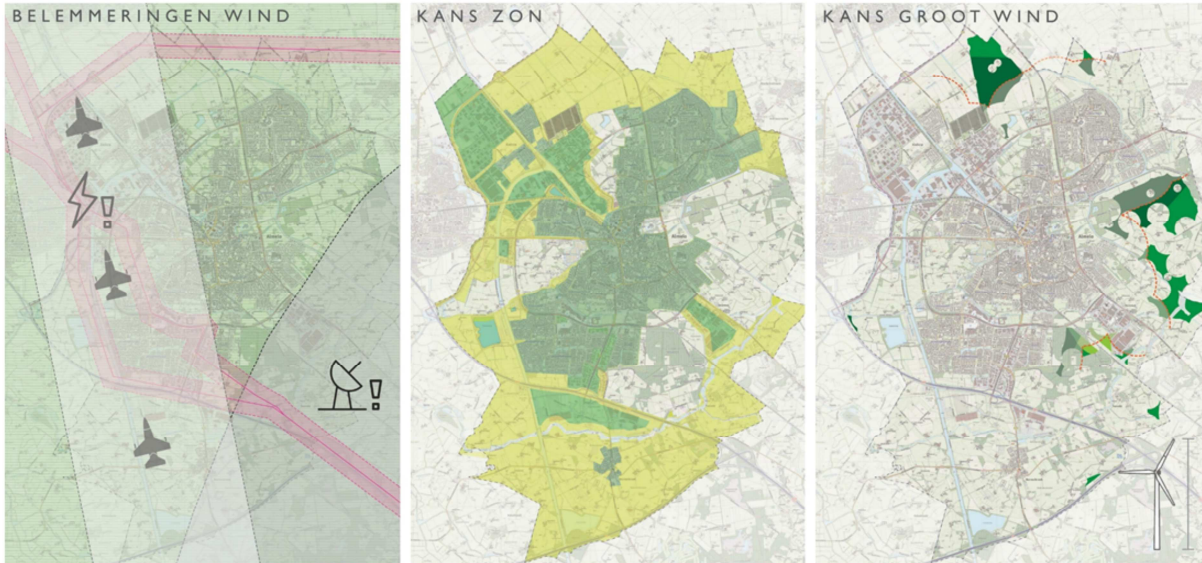
- Geredeneerd vanuit een initiatiefnemer voor: zon, wind en warmte
- Overzichtelijk schema
- Verwijzing naar de randvoorwaarden
- Direct duidelijkheid over de mogelijkheden

Flowchart – warmte

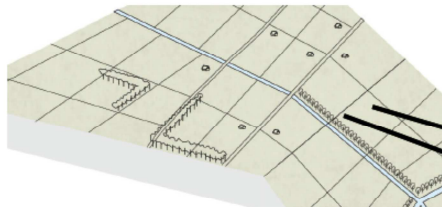
Kansen en belemmeringen

Hier staan drie kaarten weergegeven die de technische kansen (voor zonne-energie en windenergie) en belemmeringen (voor windenergie) presenteren. De landschapsanalyse is hier nog niet in meegenomen.

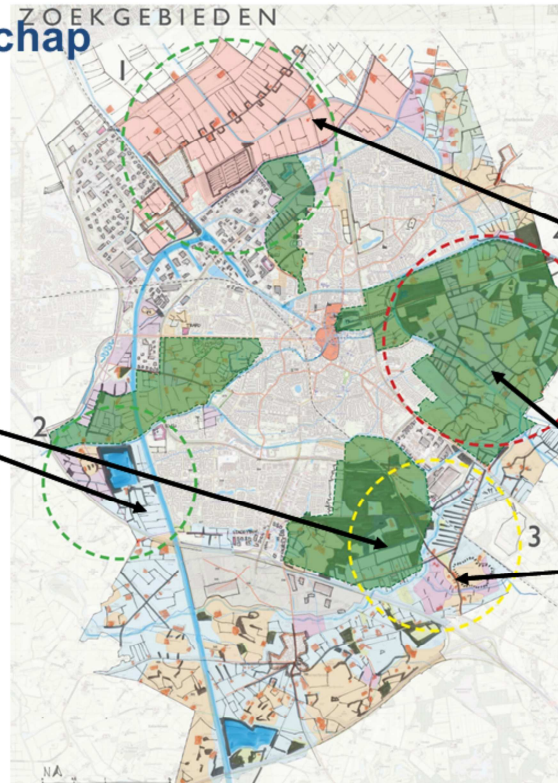
Analyse van het landschap

ZOEKGEBIEDEN

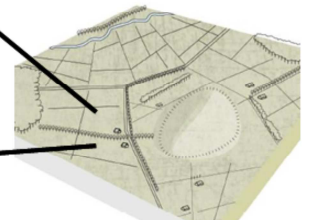

Jong ontginningslandschap

10

Veen ontginningslandschap

Oud ontginningslandschap

De energie transitie heeft een sterke ruimtelijke component. Almelo kent verschillende cultuurlandschappen. De ene leent zich meer voor grootschalige ingrepen als de andere.

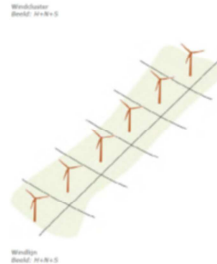
- Oude ontginningslandschap (op de kaart lichtroze) Kleinschalig, bochtig verloop van wegen, kleine hoogteverschillen, patchwork van kavels met houtwallen, oude erven.
- Jong ontginningslandschap (op de kaart lichtblauw) Grote rechthoekige kavels, rechte wegen, al dan niet met laanbeplanting
- Veenontginningslandschap (op de kaart zalmkleur) Na de veenontginning in cultuur gebracht, lange rechte kavels en sloten, openheid, enkele hoofdwegen van waaruit de turf werd gewonnen, hier staan de boerderijen.

Daarnaast heeft Almelo in haar structuurplan groene longen aangewezen. De longen zijn de groene verbindingen tussen binnen en buiten de stad. Op de kaart met groen ingekleurd.

Keuze en randvoorwaarden voor de clustergebieden

Wat verstaan we onder clusteren?

- Dat de opwek geclusterd (dicht bij elkaar) zal plaatsvinden
 - Dat de opwek een zekere mate van grootschaligheid krijgt
 - Dat de gemeente gebieden wil aanwijzen waar dat het beste kan plaatsvinden
 - Op basis van de kansen- en belemmeringenkaart en de landschapsanalyse
-
- **Bewust kiezen** voor landschappen waar initiatieven voor duurzame energieopwekking het beste passen
 - **Versnippering** van het landschap tegengaan
 - Het inzetten op **gebiedsontwikkeling** en zogenaamde 'meepakkers' is bij geclusterde opwek kansrijker dan bij verspreide opwek.
 - **Gebiedsproces**: De inwoners van Almelo weten waar ze aan toe zijn, en kunnen gericht meepraten.

Onze opgaven voor opwek elektriciteit middels zon- en windenergie is aanzienlijk. Almelo wil kiezen voor clusteren om gebiedsontwikkeling op gang te brengen, en win-win te bereiken. Ook om versnippering van het landelijk gebied tegen te gaan. Kleinschalige lokale initiatieven blijven mogelijk, ook buiten de clustergebieden.

Zoekgebieden

1. Noord – Veenontginningsgebied

2. West - Leemslagen gebied

3. Zuid -Bornsestraat gebied

4. Oost - Oostelijke groene long

12

ZOEKGEBIEDEN GROOTSCHALIGE OPWEK

Vanuit de kansen- en belemmeringenkaart zijn er vier zoekgebieden, waar clusteren van grootschalige opwek mogelijk is. De keuze valt op gebieden buiten de groene longen en op de grootschalige landschapstypen.

Waardenkaart Clustergebied Almelo Noord

- Noordelijke groene long
- Aadijk en Aaboer
- Westermaatweg en erven
- Hoofdwegen
- Kavelrichtingen

13

Initiatiefnemers voor zonneparken en windmolens krijgen randvoorwaarden mee.

Voor het gebied is een waardenkaart gemaakt. De 'waarden' worden grotendeels bepaald door de cultuurhistorie, ruimtelijke karakteristiek en structuren van het gebied.

Waardenkaart Clustergebied Almelo West

- Groene rechthoek/plas
- Leemslagenweg en historisch erf
- Relatie groene long/Nieuwe Graven
- Kanaal
- Verkaveling broekontginning

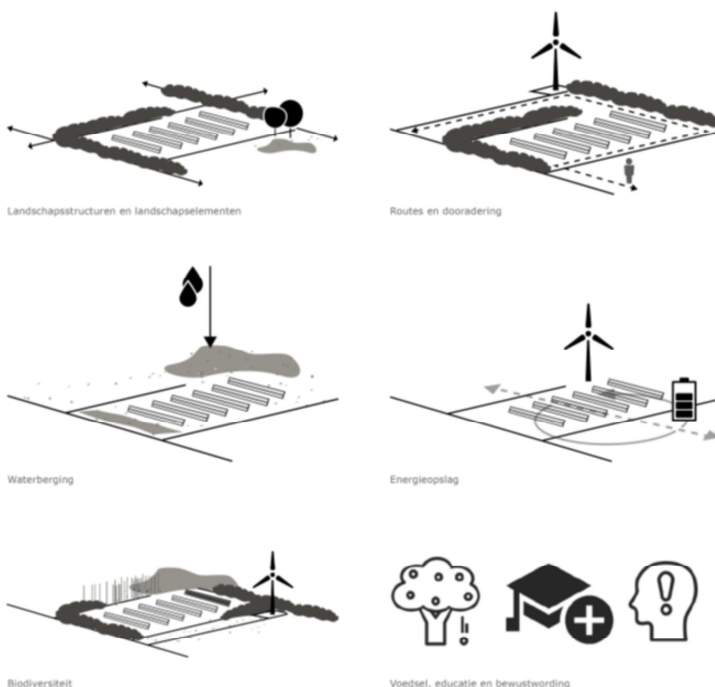

14

Initiatiefnemers voor zonneparken en windmolens krijgen randvoorwaarden mee.

Voor het gebied is een waardenkaart gemaakt. De 'waarden' worden grotendeels bepaald door de cultuurhistorie, ruimtelijke karakteristiek en structuren van het gebied.

Meepakkers – korte en lange termijn

Meepakkers als randvoorwaarden:

- Multifunctionaliteit
- Landschapsstructuren
- Landschapselementen
- Waterberging
- Wandelroutes
- Biodiversiteit
- Energieopslag
- Voedselproductie
- Educatie
- Bewustwording

Andere randvoorwaarden zijn de zogenaamde ‘meepakkers’. Naast het gebruik van het land voor de opwek van energie, zijn er mogelijkheden voor medegebruik door andere functies. Denk aan biodiversiteit, routes, landschappelijke structuren, voedsel en waterberging. Zo kan de grootschalige opwek ook een impuls zijn voor gebiedsontwikkeling. Bij de invulling van de gebieden worden ook omwonenden en belanghebbenden betrokken door middel van gebiedssessies.

Clustergebieden en meepakkers

Nieuw landschap, voedsel en dooradering; bevordert betrokkenheid, gebruik en acceptatie.

Clustergebieden en meepakkers

Meervoudig ruimtegebruik ten behoeve van andere opgaven (klimaat, biodiversiteit, landbouw)

Kleinschalige duurzame energieopwekking

Kleine windmolens zijn gekoppeld aan het erf.

Zonnepark als toegevoegde waarde voor de buurt.

Kleinschalige biogasinstallatie zorgt voor productie van gas voor warmte. Gekoppeld aan bouwblok. Voorwaarden afhankelijk van type landschap. Vereist maatwerk.

Naast grootschalige opwek is er ook ruimte voor kleinschalige projecten: Windmolen op een agrarisch erf (tiphoogte 25 meter), een biogasinstallatie op een agrarisch erf of een zonnepark met een maximale opwek van 1 Megawatt.

Voor een kleinschalig zonnepark geldt dat het een lokaal initiatief moet zijn, en landschappelijk wordt ingepast.

Draagvlak en participatie

‘De gedachte dat omwonenden de mogelijkheid krijgen om financieel te investeren en daarmee mee te profiteren en mee te doen aan de energietransitie staat centraal.’

Meedenken:

- procesparticipatie
- stakeholders inclusief omwonenden kunnen hun informatie inbrengen in het proces
- De initiatiefnemer faciliteert de participatie
- Participatie vanaf begin ontwikkelingsfase
- Conform gedragscode ‘Zon op land’

Meedoen:

- Initiatiefnemer verkent mogelijkheden voor participatie: financiële participatie, financiële obligaties, eigendoms participatie, een omgevingsfonds of een combinatie hiervan.
- Afspraken worden vastgelegd
- De gemeente faciliteert de ontwikkelaar
- Streven naar lokaal eigendom
- Exacte vorm van participatie niet vastgesteld
- Conform nationaal Klimaatakkoord

VERVOLG - Gebiedsproces

‘De energietransitie kan de sleutel zijn voor welkome, structurele verbeteringen in de toekomst.’

Er liggen kansen om de samenleving rijker, hechter en schoner te maken.

Een gebiedsproces kan hierbij helpen:

- Meerdere maatschappelijke vraagstukken en transities;
- Veel betrokkenheid vanuit het gebied, maatschappelijk draagvlak;
- Heldere, leesbare concepten voor (energie)landschappen
- Gebiedssessies

Bedankt!

Gemeente Almelo
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo

www.almelo.nl
(0546) 54 11 11

